

JARA GOSPODA

1. Jara gospoda: - napisal Janko Kersnik,
 - urednik Stanka Golob,
 - založba Karantanija d.o.o.,
 - tisk: Grafika modrijan.

2. Fabula:

V Kračev krčmo v Grobljah je vznemerila novica o novem sodniku Andreju vrbanoju. Vsi so vneto razpravljali o njegovem življenju.

Pred petnajstimi leti je šla Orlova družina v cerkev na Kremen. Z njimi sta šla tudi Pavel in Andrej. Andrej je hodil pred skupino z Marušo in njenim oslom. Ta mu je povedala kako jo je Julka, v katero sta bila on in Pavel zaljubljena, po krivici zaprla v sobo za tri ure. Povedala mu je tudi, da je Julki bolj všeč Pavel. Tako se Andrej ni več zanimal zanjo.

Tine in Pavel sta v kčmi obujala spomine o Julki in Vrbanoju. Tinče je bil Pavlov in Asdrejev sošolec.

V Groblje je prišel Andrej. Z bivšimi sošolci se je pogovarjal o preteklosti.

Pol leta kasneje sta se Andrej, novi sodnik, in Ančka, točajka iz Kračeve krčme, poročila. Vsi so bili vznemerjeni, kajti tega nista nikomur povedala. Vsi vaščani so ju opravljali.

Andrej in Ančka se nista dobro razumela. Ančka ni bila vajena takega življenja. Pavel je bil pe vedno zaljubljen vanjo. To ji je tudi povedal na veselici, ki so jo pripravili o stoletnici domače fare. Andreju je bila še vedno všeč Julka, ki je bila tudi na veselici.

Andrej je iz anonimnega pisma izvedel, da ga Ančka vara s Pavlom. Z Ančko sta se ločila.

Po desetih letih je sodnik Pavel obravnaval tožbo o ženski, ki je prosjačila. Bila je Ančka. Pavel jo je spoznal, on njega pa ne takoj. Obsodil jo je na tri dni ječe in izgon. Ančka ga je nato spoznala. V zaporu je od bolezni umrla.

3. a) Književne osebe:

- Andrej Vrbanoj: pošten človek,
- Ančka: naivno dekle,
- Pavel: ne drži svojih obljub.

b) Književni prostor so Groblje.

c) Književni čas: del Ančkinega življenja.

č) Snov je literarna, tematika je ljubezenska in socialna, motivi so vzeti iz sakdanjega življenja.

d) Zgradba besedila je sintetično-analitična.

e) Ubeditveni način je dramski.

f) Slogovna sredstva:

- primere: Kakor bi bil ravnokar kdo ustrelil skozi okno v družbo, tako je bilo nekega zimskega večera v zatohli gosposki sobi.